

Pensioensector: overtuig het publiek

FD Selections, donderdag 25 november 2010, 16:52

Onno de Lange - Als de pensioensector zijn gezag nog wil kunnen uitoefenen, is het nodig dat de sector het publiek ervan weet te overtuigen dat de pensioengelden goed worden beheerd.

Nog niet eens zo lang geleden werd pensioen geassocieerd met het zelfs in de Dikke Van Dale opgenomen Zwitserlevengevoel. Inmiddels kent het grote publiek de termen 'dekkingsgraad', 'voorwaardelijke indexatie' en 'afstempelen'. Wat betekent het oordeel van het publiek voor de pensioensector?

In de ogen van het publiek heeft Nederland jarenlang een uitstekend pensioensysteem gekend. Een paar jaar geleden waren er zelfs plannen om het Nederlandse stelsel te exporteren, zodat ook het buitenland het genoeg van ons pensioensysteem kon smaken. Het publiek wist dat de pensioensector er was als machtige beschutting voor de oude dag.

Menselijke schepping

Er werd niet bij stil gestaan dat het pensioensysteem een menselijke schepping is die in stand wordt gehouden door bepaalde deugden en voorwaarden die gisteren nog golden en morgen vervluchtigd kunnen zijn. De pensioensector werd gezien als een anonieme macht van en voor het publiek. Nu er zich in razend tempo ontwikkelingen voordoen met financiële gevolgen voor het publiek, is het publiek geneigd te eisen dat de pensioensector direct met een oplossing komt.

De pensioensector is mede door zijn omvangrijke, belegde vermogen en gevestigde belangen van werkgeversorganisaties en vakbonden een machtsfactor in Nederland. Of de sector gezag heeft, valt op dit moment niet met zekerheid te zeggen getuige de vele internetfora, televisierubrieken en redactionele opinies met de strekking dat de burger in plaats van de pensioenfondsen beter zelf voor zijn oude dag kan zorgen.

Gezag

Gezag kan niet worden uitgeoefend met een andere grondslag dan de publieke opinie. Wie zich ontfenmt over de pensioenen bijeengebracht door werkgevers, werknemers en beroepsbeoefenaren, is afhankelijk van hun mening. Er kan geen gezag worden uitgeoefend die dwars tegen de publieke opinie indruist of wanneer er sprake is van grote maatschappelijke verdeeldheid.

Als de pensioensector zijn gezag nog wil kunnen uitoefenen, is het nodig dat de sector het publiek ervan weet te overtuigen dat de pensioengelden goed worden beheerd.

Overtuigen geschiedt door middel van de kracht van de geest. Dit strekt verder dan een mediacampagne of het bedenken van pakkende slogans. Het gaat erom dat de mening van de sector sterker wordt dan de mening van het publiek, een overmacht van geest van de pensioensector die het tij van de publieke opinie kan keren.

Het doel is te komen tot een pensioensysteem waarin het publiek weer even veel vertrouwen heeft als een paar jaar geleden.

Bijzondere omstandigheden

Gezaghebbende deskundigen uit de pensioensector kunnen via de media in begrijpelijke taal uitleggen dat de sector is getroffen door bijzondere omstandigheden, zoals de crisis, de lage rentestand en zwaardere toezichtswetgeving. Bijzondere omstandigheden nopen tot bijzondere maatregelen.

Daarnaast kan de sector de hand in eigen boezem steken door de bevinding van de commissie Frijns te onderschrijven, dat pensioenfondsen de risico's verbonden aan beleggingen niet of onvoldoende beheersten.

Het publiek is er momenteel niet van overtuigd dat de pensioengelden veilig zijn bij pensioenfondsen. Door ook de eigen tekortkomingen van de sector ruiterlijk toe te geven, wordt het publiek wellicht milder gestemd.